

Verksamhetsnomineringar 2024

Stadsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

1	Nämndens nomineringar	3
1.1	Ekonomisk effekt	4
1.2	Effekt på verksamheten	5
1.3	Påverkan på andra nämnders/styrelsers verksamhet	6
2	Kompletterande information	8

1 Nämndens nomineringar

Inledning

Denna verksamhetsnominering utgör del i underlag som överlämnas till kommunstyrelsen för utarbetande av stadens budget 2024-2026. I redogörelsen har stadsbyggnadsförvaltningen sammanställt ett antal områden som kan vara föremål för ställningstagande i det politiska budgetarbetet för kommande verksamhetsår. Verksamhetsnomineringens slutliga utformning kan komma att påverkas i samband med behandling av ärendet i stadsbyggnadsnämnden.

Förvaltningen har valt att göra kortfattade redogörelser i underlaget i syfte att tydligt nominera områden som kan vara relevanta för kommande budgetarbete. Förvaltningen kan vid behov ge kompletterande och fördjupad information kring innehållet.

Denna verksamhetsnominering utgår från den verksamhet som vid ingången av 2023 bedrivs i stadsbyggnadsnämndens regi efter genomförd omorganisation inom stadsutvecklingsområdet.

Kommuncentrala medel skapar förutsättningar

Klimatanpassning

Utgångspunkten i arbetet med denna verksamhetsnominering är att de medel som avsatts centralt i staden för innevarande år avseende klimatanpassning (10 mnkr) bibehålls under den kommande budget- och planperioden. Medel för klimatanpassning skapar förutsättningar för fortsatt planering av staden med fokus på den ekologiska dimensionen. Mot bakgrund av denna utgångspunkt har denna nominering därför inte tagits med separat inför budget 2024.

Digitalisering

Stadens ambition kring det digitala utvecklingsarbetet är att förvaltningar och bolag tillsammans ska bli ledande inom digitalisering och öka den digitala mognaden i organisationen. Genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter kan staden bli bättre på att möta utmaningar och bidra till en hållbar samhällsutveckling. För att nå dit behöver det digitala utvecklingsarbetet bedrivas långsiktigt och med innovativt fokus. Förvaltningar och bolag behöver ges möjlighet att utforska nytt, att innovera, och centrala medel för digitalt utvecklingsarbete är därför en viktig förutsättning. Digitalisering kan vara förknippat med höga tröskelkostnader och/eller hög initial risk och det behövs finansiellt utrymme för att kunna ta språng kommunkoncernen för att nå en ökad effektivitet och ökad digital mognad i staden.

1.1 Ekonomisk effekt

Tabell: Ekonomisk effekt

Nr (Prio)	Nominering	Ekonomisk effekt (mnkr)		
		2024	2025	2026
1*	Digital tvilling Aktiviteter som ska finansieras: - bas- och integrationsplattform 2024 - tillämpningar och förädling av insamlad data - finansiering av drift 2025 och framåt - förvaltningsövergripande samverkan kring informationsmodell för data som beskriver staden 2025 och framåt	+2,0	+4,0	+4,0
2**	Hela stadens grönska Utvecklingsprojekt inom Grön och Robust stads som syftar till att kraftsamla kring utmaningarna att utveckla och stärka stadens blågröna struktur.	+1,8	+1,8	0,0
3***	Historiska stadskärnan Ändring av 1866-års stadsplan i tre etapper där vardera etapp omfattar cirka tio till tolv kvarter.	+2,0	+1,5	+1,5
Summa		+5,8	+7,3	+5,5

* Kostnaderna består av personalkostnader med 1,0 mnkr 2024 och köp av tjänster 1,0 mnkr 2024. För därpå följande år och framåt består kostnaderna av personalkostnader på 4,0 mnkr.

** Kostnaderna består av personalkostnader 1,0 mnkr per år samt köp av tjänster 0,8 mnkr per år.

*** Kostnaderna består av personalkostnader med mellan 1,5 mnkr och 2,0 mnkr per år samt köp av tjänster med mellan 0,5 mnkr och 0,8 mnkr per år.

1.2 Effekt på verksamheten

Nr	Kort beskrivning av hur verksamheten påverkas
1	Digital tvilling Digital tvilling och dess användningsområden kan medföra nytta inom stadens alla processer, men kanske tydligast inom samhällsbyggnadsprocessen. En digital tvilling för planering och förvaltning, skapar bättre planeringsunderlag och en effektivare förvaltning, genom analyser, modeller och visualiseringar. Effekten av digital tvilling inom förvaltningens ansvarsområde: - Modeller av klimatanpassningsåtgärder - Scenarioanalyser inom strategisk och taktisk planering - Visualisering av detaljplaner - Visualisering av bygglov Exempel på nyttor inom stadens övriga verksamheter: - Stadsmiljö: Förvaltning av mark och anläggningar - Miljöförvaltningen: Omställningsarbete mot en hållbar stad - Kretslopp och vatten: Skyfallsmodellering och återvinning - Demokrati och medborgarservice: Dialogverktyg - Göteborg & Co samt GotEvent AB: Besöksnäring och eventindustri - Näringslivet: Hållbara produkter och tjänster med flera
2	Hela stadens grönska Ett utvecklingsprojekt inom Grön och Robust stad som syftar till att kraftsamla kring utmaningarna att utveckla och stärka stadens blågröna struktur. Under strategiarbetet för Grön och robust stad i miljö- och klimatprogrammet har förvaltningen identifierat en rad utvecklingsfrågor som kommer vara avgörande för om det ska vara möjligt att nå stadens ambitiösa miljömål. Flera av de åtgärder som behövs kan samlas i detta utvecklings- och pilotprojekt. Resultatet av pilotprojektet ska därefter kunna växlas upp och användas i större skala i hela stadsutvecklingsprocessen. Stadens arbete utgår idag ofta från de offentliga ytorna som stadens förvaltningar förvaltar. Då varken vatten eller biologisk mångfald tar hänsyn till fastighets- eller förvaltningsgränser innebär det att helheten i de gröna och blå frågorna missas och att viktiga ytor inte räknas med som en del av stadens grönstruktur. Förvaltningen behöver därutöver också stärka arbetet med att se de gröna och blå frågorna som strukturerande i stadsplaneringen (i enlighet med ÖP). Projektet innebär att, inom ett avgränsat geografiskt område med utmaningar avseende gröna och blå frågor, ta ett markmässigt helhetsgrepp på problematiken och i dialog med privata fastighetsägare och kommunala aktörer som Förvaltnings AB Framtiden ta fram ett gemensamt förslag på utvecklingen av gröna och blåa frågor i området, med syfte att öka den biologiska mångfalden och förbättra tillgången till ekosystemtjänster. För att göra det behöver förvaltningen också ta sig an flera av de andra utvecklingsbehov som strategin identifierat som exempelvis värdering av ekosystemtjänster, bättre underlag, osv. Effekten av projektet: · Ökade möjligheter att på sikt klara stadens miljömål kopplade till biologisk mångfald, ekosystemtjänster med mera · Bättre värderingsverktyg att använda i stadsutvecklingsprocessen · Tillgängliggöra och visualisera bättre underlag i stadsutvecklingsprocessen · Underlag och metodik för hantering av gröna och blå frågor på systemnivå · Etablerad metodik för samverkan med såväl privata som kommunala fastighetsägare

3	Historiska stadskärnan Idag gäller stadsplan 121 från år 1866 för stora delar av historiska stadskärnan. Planen saknar reglering av bland annat byggnadshöjd, byggnadsarea, våningstal och skydd av kulturvärden. Formella ställningstaganden med hänsyn till kulturmiljövärden är inte gjorda och riksintresset är inte avvägt vilket innebär att stödet i plan-, bygglov och andra stadsutvecklingsprocesser är svagt. Detta påverkar och försvårar ärendehantering i stadsbyggnadsprocesser som förhandsbesked, bygglov och rivningslov. Enligt plan- och bygglagen utgår lovgivning från att avvägningar gentemot allmänna intressen, såsom kulturmiljövärden och riksintressen, är gjorda i detaljplan. Syftet med planarbetet, vilket består av att göra ändringsplaner, är att skydda befintlig bebyggelse med högt kulturhistoriskt värde genom tillägg av planbestämmelser. En ändring kommer att anpassa planen till befintliga förhållanden och hålla den aktuell, utan att göra hela den lämplighetsbedömning som upprättandet av en ny detaljplan kräver. Då ändringsplanerna inte ska omfatta nya byggrätter utan bara reglera kulturmiljövärden kommer taxefinansiering på ordinarie vis inte vara framkomlig. Effekten av ändringsplaner: - Befintliga bebyggelse med högt kulturhistoriskt värde kan skyddas i enlighet med kommunens och lagstiftningens intentioner - Bättre förutsättningar för en effektiv, rättssäker och likvärdig prövningsprocess - Tydlighet och förutsägbarhet för fastighetsägare, näringsidkare och allmänhet
---	---

1.3 Påverkan på andra nämnders/styrelsers verksamhet

Nr	Berörd nämnd/styrelse	Verksamhet (Ja/nej)	Ekonomi	
			(Ja/nej)	Belopp
1	Digital tvilling - Nämnder/bolag inom staden	Ja (indirekt)	Nej	0,0
2	Hela stadens grönska Förvaltnings AB Framtiden ansvarar för arbetet med fastighetsägare inom ramen för strategin Hållbart byggande. Stadsmiljöförvaltningen är central deltagare i projektet och nomineringen täcker projektledning och övriga NOS-förvaltningars arbete.	Ja	Nej	0,0
3	Historiska stadskärnan Nämnder som deltar i arbete med detaljplaner kommer beröras. Ändringsplanen kommer ingå i startplanen och resurssättas från aktuella nämnder enligt ordinarie rutin.	Nej	Nej	0,0

Digital tvilling

Bedömningen är att ett fortsatt arbete med utveckling av digital tvilling skapar långsiktiga förutsättningar att utveckla tjänster inom andra organisationer inom staden. Verksamhetsnomineringen avser finansiering för i huvudsak tillämpningar och förädling av befintliga data insamlad av stadsbyggnadsförvaltningen. Det är i mångt och mycket den enskilda verksamhetens egna mål och ambitioner som avgör i vilken utsträckning den digitala tvillingen kan användas för att utveckla den egna verksamheten. Ett beslut om en mer långsiktigt stabil finansiering av arbetet med digital tvilling i befintlig verksamhet genererar inte några direkta ekonomiska konsekvenser för övriga nämnder och bolag inom staden. Samverkan med nämnden för intraservice respektive stadsmiljönämnden har skett inom ramen för utarbetandet av denna verksamhetsnominering.

Behovet har under februari 2023 förankrats med stadens strategiska samordningsgrupp där flera direktörer samlas tillsammans med stadsdirektören för att diskutera stadens digitala utveckling. Gruppen var överens om att nyttan är tydlig inom flertalet av stadens verksamheter.

2 Kompletterande information

Denna verksamhetsnominering utgår från 2023 års budget. Utgångspunkten i arbetet är att medel som avsatts centralt i staden innevarande år avseende klimatanpassning kvarstår under kommande budget- och planperiod. Därtill finns behov av centrala medel för arbete med digitalisering för att öka digital mognad bland stadens verksamheter. En annan utgångspunkt är att hyreskostnadsökning som följer av ny hyressättningsprincip om självkostnadshyra i staden utifrån underlag från stadsfastighetsförvaltningen även fortsatt kompenseras genom justerat kommunbidrag.

Nomineringar utan direkt ekonomisk påverkan

Nedan följer en kort beskrivning av områden som inte medför direkta ekonomiska konsekvenser.

Reglemente

Stadsbyggnadsnämndens reglemente bedöms i allt väsentligt vara ändamålsenligt.

Grundläggande finansiering

Ny taxekonstruktion från 2021 har som syfte att öka kostnadstäckningsgraden så att den taxefinansierade verksamheten är fullt finansierad. Mot bakgrund av det successiva införandet av taxan inom planverksamheten samt att stadsbyggnadsnämndens resultat 2022 uppgick till 0,5 mnkr är det i nuläget inte möjligt att göra någon justering av kommunbidragsnivån.

Verksamhet och nettokostnad

Mot bakgrund av genomfört arbete med ny nämndorganisation gör förvaltningen bedömningen att förutsättningarna 2024 i allt väsentligt överensstämmer med gällande förutsättningar för innevarande verksamhetsår. Viss justering av kommunbidrag bör ske till följd av att verksamhet som tillförts nämnden saknar finansiering. Frågan hanteras av stadsledningskontoret.

Nomineringar med direkt ekonomisk påverkan

Nedan följer en kort beskrivning av områden som medför direkta ekonomiska konsekvenser. Dessa områden beskrivs också i inledande tabellavsnitt i redogörelsen.

1. Digital tvilling

Sedan 2020 har en digital tvilling av Göteborg börjat byggas upp.

Utvecklingsarbetet är ett led i att visualisera staden utifrån behov och möjligheter kopplat till aktuella samhällsutmaningar. Den digitala tvillingen kan enkelt beskrivas som en virtuell kopia av staden i tre dimensioner och som ett framtida digitalt gränssnitt till staden och dess data.

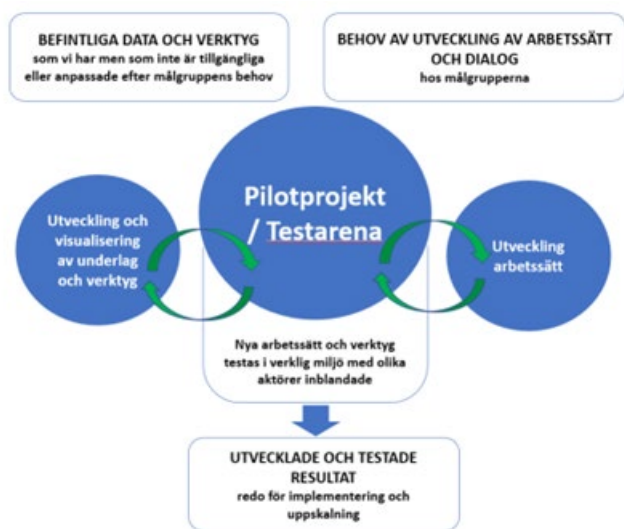
Det finns redan stor efterfrågan av digital tvilling för stadens verksamheter, som en plattform för visualisering av t ex mobilitet och logistik, besöksnäringen, stadens historia, upplevelse och kultur, demokratiarbete. Ur ett brett samhällsekonomiskt perspektiv kan därför nyttorna vara många och ge betydande vinster både på kort och lång sikt. Staden har möjlighet att utveckla spetsteknik inom området som kan ge Göteborg konkurrensfördelar och god renommé.

2. Hela stadens grönska

Stadsbyggnadsnämnden är strategiansvarig för strategin ”Planera för en grön och robust stad” i miljö- och klimatprogrammet. Under 2022 genomfördes flera workshops där en mängd hinder identifierats vilket resulterat i åtgärdsförslag som samlats i några huvudsakliga utvecklingsspår:

- Utveckla arbetet med gröna och blå frågor som geografiska systemfrågor
- Utveckla verktyg för värdering av ekosystemtjänster
- Utveckla dialog och förståelse för frågorna
- Utveckla vårt sätt att arbeta

Dessa utvecklingsfrågor med tillhörande åtgärder kan samlas i ett pilotprojekt vilket förutsätter tillkommande finansiering för ett genomförande. När pilotprojektet genomförts ska resultatet kunna växlas upp och användas i större skala, på fler platser och i hela stadsutvecklingsprocessen, vilket ger staden bättre möjlighet att på sikt klara miljömål kopplade till biologisk mångfald, ekosystemtjänster med mera.

3. Historiska stadskärnan

1866 års stadsplan som gäller för stora delar av historiska stadskärnan är unik vad gäller ålder och omfattning. Ändring av stadsplanen föreslås ske i tre etapper där första etappen omfattar elva kvarter runt Domkyrkan. Denna etapp kommer innehålla flera utforskande moment medan senare etapper sannolikt kommer kunna genomföras mer tidseffektivt. Ändringen av planen ska rättsligt fastlägga de riktlinjer som sedan länge varit utgångspunkten i och med ställningstaganden i Program för bevarande för bebyggelsen i den historiska stadskärnan och i översiktsplan. Göteborgs stadsmuseums inventering och klassificering av historiska stadskärnans byggnadsbestånd kommer utgöra viktigt underlag till regleringar. Motsvarande arbete har vad förvaltningen erfar inte gjorts tidigare i Sverige.